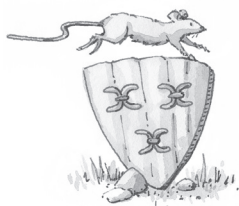

Rovers geheimen

Cliff de
Rouw

Bedelrat

Rat staat te trillen op zijn benen; hij heeft zo'n honger dat hij bijna niet meer overeind kan blijven en zijn hoofd voelt duizelig en raar. Hij heeft ook al sinds gisteren niet meer gegeten en de hele dag heeft hij hard gewerkt.

'Vlug!' Jenne wijst naar een kraam met dampende ketels en een rij mensen aan de overkant van de open plek midden in het dorp. 'Iedereen mag daar vandaag eten halen.'

Met zijn laatste beetje energie steekt hij de bijna kaal getrapte grasvlakte over en hij sluit achteraan aan in de rij, die vooral uit werkers bestaat. Voor hem staan nog zo'n twintig mensen. Hij moet volhouden, maar het liefst zou hij op de grond gaan liggen, zo moe is hij. Van de uiengeur die in zijn richting komt, begint hij te watertanden. 'Ik moet het halen,' mompelt hij in zichzelf. 'Volhouden, volhouden, volhouden.'

Eindelijk is hij aan de beurt. Eerst krijgt hij een kom in zijn handen gedrukt, daarna schept een vrouw er soep met stukken brood in. Is dat alles?

'Volgende!' roept de vrouw dan.

Voorzichtig loopt hij met twee handen om de kom weg en bij elke stap danst de soep tot aan de rand. Hij kan niet wachten om te eten.

‘Natuurlijk, onze bedelrat moet zijn hapje nog krijgen.’

Bij het horen van Waldhelms stem staat hij abrupt stil.

‘Aan zijn natte haar en vieze kapotte kleren te zien, komt hij vast regelrecht uit het moeras gekropen. De stinker!’ roept de jongen, terwijl hij een vies gezicht trekt. ‘Stuk ongedierte. Bah! Ik snap wel dat jouw ouders je hebben achtergelaten.’ Waldhelm en zijn vrienden barsten in lachen uit.

Rat bijt op zijn onderlip. Hij wil roepen dat Waldhelms wafel zo groot is als die van een slobberige hond, maar slikt zijn opmerking in.

Plotseling trekt Jenne aan zijn tuniek. ‘Kom mee, Rat. Deze kant op.’

‘Kijk dan. Hij laat zich redden door dat kleine meisje. Wat een lafaard!’

Hij volgt Jenne tussen de mensen door, naar een rustige plek achteraan op de vlakte, ver weg van de jongens.

‘Drink en eet. Dadelijk breng ik de kom wel terug,’ zegt Jenne.

Gulzig slurpt hij de kom leeg; hij likt hem zelfs helemaal uit.

‘Gaat het weer?’ vraagt Jenne.

De soep klotst in zijn maag en kan ieder moment omhoogkomen.

‘Ja, het gaat.’ Hij wil haar niet vertellen hoe beroerd hij zich voelt. Ze heeft hem al genoeg geholpen vandaag en hij is tenslotte de grote broer. ‘Dank je wel,’ zegt hij en hij geeft haar de lege kom.

De oranje zon voelt warm op zijn wangen, als hij met zijn rug tegen een hek leunt en langs iedereen heen naar het langhuis van heer Arnvald kijkt. Prachtig is het. Met stevige palen staat

het rechtovereind, het dak is keurig ingevlochten en het is veel groter dan alle andere huizen. Dat moet ook wel om plaats te bieden aan de heer zelf, zijn vrouw Odilia en zoon Waldhelm, en aan de ridders die bij hem in dienst zijn.

In zijn buik voelt hij het eten zakken. Wat als hij gewoon nog eens soep gaat halen? Wat maakt het uit wat anderen zeggen. Hij steekt de open plek weer over, maar houdt halverwege toch zijn pas in. Naast de kraam is Waldhelm druk in gesprek met zijn vrienden. Zijn blonde haar is achterovergekamd en zijn blauwe tuniek zit met een riem strak om zijn middel gebonden. Een vriend van hem draagt een paars hemd, een andere vriend is in het groen. Zo netjes als die rijke jongens eruitzien, zo stom zijn ze. Daar gaat hij niet meer langs.

Vier mannen duwen een boerenkar de vlakte op, voorbij de kleine kapel, en zetten hem voor het langhuis. Een man met leren laarzen klimt erbovenop, waarna hij een fluit uit de binnenzak van zijn jas haalt en begint te spelen. *Tuu-tu-tu-tu-tu*. De snelle, hoge tonen zijn om vrolijk van te worden en verschillende mensen lopen dan ook meteen naar de kar. De man stampet een ritme op de planken, waarop sommigen beginnen te dansen. Rat vergeet dat hij nog honger heeft; hij slaat een arm om Jenne heen en ze hupsen samen mee.

De man zingt over hoe mooi de akkers in de zon kunnen glanzen, daarna zingt hij over een ridder die in een donker woud zijn heer beschermt en dan zet hij een nieuw lied in.

*Het liefst zie ik jou elke dag, de hele dag.
Mijn liefde is puur, zoet, en zeker.
Bij jou wil ik blijven zolang het mag
en als het mag, voor de rest van mijn leven.*

Bij het tweede refrein zingt iedereen uit volle borst mee.

Vlak voor Rat en Jenne danst Aida, de dochter van de smid, met haar vriendinnen. Telkens wanneer Aida haar hoofd draait, golven haar blonde haren over de schouders. Opeens kijkt ze naar hem.

Hij stopt met dansen en kijkt recht in haar diepblauwe ogen. Dit liedje gaat over meisjes zoals zij, beseft hij. Zijn wangen beginnen te gloeien en vlug plakt hij een glimlach op zijn gezicht.

Dan fluistert een vriendin Aida iets in het oor en ze giechelen samen. Ze lachen hem uit! Hij ziet er ook niet uit met die moddervlekken en gaten in zijn tuniek. Hij heeft geen zin meer om terug te lachen.

‘Kom!’ Jenne pakt hem bij de arm en ze dansen opnieuw. Hij tilt haar op en draait met haar in het rond. Jenne lacht het spleetje tussen de tanden bloot. Als ze dat doet, lijkt ze het gelukkigste meisje op aarde.

Uiteindelijk verlaat de muzikant het podium onder luid applaus van het publiek. Het valt Rat nu pas op dat het al is gaan schemeren. Door het dansen was hij even alles om zich heen vergeten. Op de kar steken bedienden fakkels aan. Mensen juichen. Dat zou weleens kunnen betekenen dat vrouwe Odilia eraan komt! Rat gaat op zijn tenen staan en in de verte ziet hij een glimpje van haar. Drie mannen helpen zichzelf op de kar. Heer Arnvald, gekleed in een rode mantel, blijft in het midden staan. De gouden speld op zijn borst glimt in het licht. Vrouwe Odilia blijft aan de rand van het plein staan. De ridder links van de heer blaast op zijn hoorn.

‘Graag allen aandacht voor de heer van Orthen!’ roept de grote ridder rechts, waarop alle mensen stil worden.

Jenne leunt tegen Rat aan en ze kruipt bijna weg onder zijn

arm. Hij begrijpt haar angst wel. De mannen op het podium zijn bloedserieus.

‘Beste mensen, zoals u vandaag hebt gezien, gaat het goed met ons. Daar mogen wij trots op zijn,’ spreekt heer Arnvald luid en duidelijk. ‘Maar we willen Orthen nog groter maken en dat kan alleen door samen te werken.’ Zijn strenge blik glijdt over het publiek, alsof hij op zoek is naar een verrader.

Voor de zekerheid maakt Rat zich klein, zodat hij niet opvalt.

‘Helaas heb ik gehoord dat er toch mensen ontevreden zijn,’ spreekt de heer verder. ‘Misschien zijn zij vergeten dat wij het volk en de handelaren beschermen. In de vrije wereld stikt het namelijk van rovers die de mensen genadeloos de keel willen afsnijden, om ze vervolgens te bestelen.’ De heer schraapt zijn keel.

‘De wegen zijn onveilig. Zonder mijn ridders, die het grote pad bewaken, zou geen handelaar nog naar ons toe durven komen.’

Om hem heen hoort Rat instemmend gemompel. Hij heeft zelf de verhalen ook gehoord. Buiten het dorp moet het erg gevaarlijk zijn.

‘Ik heb zelfs gehoord dat rovers zich in andere dorpen onder de bevolking gemengd hebben en onrust hebben gezaaid. Daardoor konden hun bendes de boel daar genadeloos plunderen. Ik zal niet toestaan dat dit hier gebeurt.’

Heer Arnvald laat zijn blik dreigend over de menigte gaan.

‘Zo is dat!’ roept Waldhelm en de mensen applaudisseren luid.

Er gaat een rilling over Rats rug als tot hem doordringt wat de heer eigenlijk zegt. Iedereen die klaagt over het gebrek aan eten zal vanaf nu verdacht zijn.

Heer Arnvald heeft nog één laatste opmerking. ‘Het leven in Orthen is goed en laat niemand iets anders zeggen!’

Rat en Jenne lopen tussen de boerderijen door terug naar huis. Kippen kakelen, een varken knort en de mest stinkt. 'Droom jij weleens van een beter leven?' vraagt hij.

'Nou, ik zou wel wat meer te eten willen, of ergens slapen waar het niet lekt, maar ik ben blij met Margareta en jou. Margareta voelt als een grootmoeder voor me, en jij als grote broer. Natuurlijk mis ik mijn vader en mijn moeder, en toch zou ik aan het leven met jullie niets willen veranderen. Jullie zijn lief voor me.'

Hij glimlacht van trots. Toen Jennes ouders twee jaar geleden kort na elkaar stierven, had het meisje niemand gehad om naartoe te gaan. Hij had eerst wat gemopperd toen Margareta haar in huis nam, maar het verdrietige meisje was binnen een paar dagen gaan voelen als een zusje voor wie hij moest zorgen. Zij wist hem op haar beurt altijd weer op te vrolijken als hij moe thuiskwam van een dag hard werken. Helaas is wat hij en Margareta met hun dagklussen verdienen nooit genoeg om drie magen te vullen. Hij zou ook wel een betere toekomst willen. Stiekem droomt hij zelfs van het afkluiven van een kippenbout. Ook wenst hij een zachtere plek om te slapen, schone kleren, minder zwaar werk, en dat de mensen in het dorp wat aardiger voor hem zijn. Margareta zegt dat hij altijd anderen moet helpen als dat kan, maar hij zou niet weten hoe.

Ze lopen langs vervallen huizen met gaten in het strodak. De meeste huisjes van hout en klei staan scheef of hebben flinke kieren in de wand. Het is de taak van heer Arnvald om de huizen van de mensen die voor hem werken te onderhouden. Maar hij doet er nooit wat aan. En de modder waar de mensen zelf de kieren mee dichtstoppen, spoelt er vaak bij de eerstvolgende regenbui weer uit. Hoe kan de heer nou zeggen dat ze tevreden moeten zijn?

Als ze bijna aan het einde van het dorp aankomen, ziet hij voor hun eigen huisje Margareta zitten. 'Dag, lieverds van me,' zegt ze met zachte stem.

Jenne geeft haar een knuffel.

'Hoe was je dag?' Margareta kijkt hem vragend aan.

Rat haalt zijn schouders op. 'Het werk op het land was zwaar. En de heer hield een toespraak.'

'Waldhelm zat hem te treiteren.'

Meteen werpt Rat Jenne een boze blik toe. 'Waarom zegt ze dat nou?'

'En wat deed jij?'

Hij voelt zich kriebelig worden. 'Niks natuurlijk. Ik kan toch niet tegen Waldhelm op. Als ik ga terugschelden, krijg ik nooit fatsoenlijk werk.'

'Denk je dat echt? Ze beledigen je keer op keer.'

'Wat had ik dan moeten doen?'

'Dat moet je zelf bedenken,' zegt Margareta streng. 'Mijn jongen, in al die jaren dat ik je heb opgevoed, heb ik je veel verhalen verteld. Gingen die ooit over iemand die altijd braaf zijn mond hield en simpelweg zijn werk deed?'

Nee, dat is waar. Al Margareta's verhalen gaan over mensen die hun tegenstanders te slim af zijn en dappere dingen doen. Maar hij is toch geen held? Bovendien... 'Stel, ik kom voor mezelf op en ze pakken me. Wie zorgt er dan voor u en Jenne?'

'Dat is ons probleem. Toen ik mijn man verloor stond ik er ook alleen voor.' Margareta slaakt een zucht. 'Ik heb het je vaker gezegd. Ik heb veel mensen gezien in mijn leven en jij hebt bijzondere talenten. Die moet je gebruiken. Die heb je niet voor niets. Je bent snel en slim.'

'Maar,' begint hij. 'Ik durf niet. Ik ben niet moedig.'

'Dat ben je wel. Weet je nog die keer dat Jenne door een man

een lege boerderij in werd getrokken en jij schreeuwend met een bezem op hem afrende? Je maakte zo'n kabaal dat iedereen kwam kijken en die kerel wegluchtte. Dat was moed.'

Rat weet nog goed dat hij dat zonder nadenken deed.

'Wilt u weten wat de heer vandaag heeft gezegd?'

'Laat me raden. Hij wil alles voor zichzelf houden om nog rijker te worden, omdat hij denkt dat geld hebben hem machtig maakt. Maar is dat macht? Nee, macht is als je echt dapper bent en als je je durft te verzetten tegen wat niet goed is!' Ze buigt zich naar hem toe. 'En zo te ruiken geeft hij zijn volk liever oude uien dan iets fatsoenlijks te vreten.'

Ze lachen.

Opeens hoort Rat binnen geritsel. Hij duwt de deur open en in het kaarslicht ziet hij een muis door een kier naar buiten piepen. Na een korte aarzeling gaat Jenne op haar te kleine schapenvel en een kussen van stro liggen. Hij kruipt naast haar op zijn oude varkenshuid. De meststank is intens, kiezels prikken hem in de rug. Hij draait en woelt.

Margareta laat zich op de dikke vacht in de hoek zakken. 'Dit is je leven nu. Als jij wilt dat het anders wordt, dan moet je daar zelf iets aan doen. Jij kunt dat, jongen. Je moet in jezelf geloven,' zegt ze en ze blaast de kaars uit.

Stap samen met Rat het roverleven in

Duizend jaar geleden, diep in de donkere bossen van Nederland, tussen de moerassen, ligt een klein dorpje: Orthen. Een plek waar harde, oneerlijke mannen de macht hebben. In dat dorp woont Rat: dapper, eigenwijs en niet bang voor gevaar, maar wel straatarm. Op een dag wordt het onrecht in Orthen hem te veel. Hij komt in opstand en dat loopt vreselijk mis.

Om zichzelf te redden vlucht hij diep het bos in. Daar leert hij jagen, stelen en vechten. Oftewel, alles wat een echte rover moet kunnen! Rat voelt zich vrijer dan ooit, maar dan gaat hij twijfelen. Hij kan zijn zusje toch niet zomaar achterlaten in het dorp? Wanneer de gevaarlijke Zwarte Rovers in aantocht zijn, weet Rat het zeker: hij moet terug! Lukt het hem om zijn zusje en zijn dorp te redden?

Cliff de Rouw geeft les op de Pabo en schrijft boeken die zich in het verleden afspelen.
Eerder verscheen van hem *Geheime strijd*.

KokBoekencentrum.nl
UITGEVERS | UTRECHT

NUR 283

